

Ingelijste slabs gemaakt van boorkernen afkomstig uit de Noordzee.

Foto: Henk Kombrink

Geologisch erfgoed uit de Noordzee

Nu steeds meer olie- en gasvelden in de Noordzee uit productie worden genomen, is het in de ogen van oliemaatschappijen vaak niet meer relevant om boorkernen afkomstig uit productie- en exploratieputten te behouden. Grote hoeveelheden kernmateriaal worden uit de archieven gehaald en verwijderd. Eeuwig zonde, vindt geoloog Henk Kombrink. Hij startte het initiatief North Sea Core om het geologisch erfgoed uit de Noordzee een betere bestemming te geven en door te geven aan de volgende generatie.

Wanneer een oliemaatschappij in het Verenigd Koninkrijk afstand wil doen van zijn kernmateriaal mag de Britse Geologische Dienst (BGS) als eerste aangeven welke delen zij wil bemachtigen. De Dienst heeft reeds de helft van elke kern in bezit, maar het kan zijn dat de kwaliteit van de helft in het bezit van een bedrijf beter is. Nadat dit proces is voltooid en de BGS haar selectie heeft gemaakt, wordt in een aantal gevallen de rest van de kernen aangeboden aan universiteiten en andere kennisinstellingen voordat wat overschiet op de afvalberg belandt.

Sinds ruim een jaar ben ik daarom bezig om een aantal van deze kernen die de afvalberg als bestemming hebben te 'redden'. In mijn ogen is dit zeer bijzonder materiaal dat vrijwel onvervangbaar is en daarom behouden dient te worden. Mijn doel is niet om een soort archief aan te gaan leggen – dat is immers de taak van de BGS – maar wel om dit waardevolle materiaal door te geven aan iedereen die er interesse in heeft. Een stuk kern of een mooie slab is een van de beste manieren om het publiek duidelijk te maken waar olie of gas uit wordt gewonnen. Het kernmateriaal

vormt daarnaast ook een stuk geologisch erfgoed uit de Noordzee dat ons in staat stelt de geschiedenis van dit unieke gebied beter uit te leggen.

Donaties van kernmateriaal /

Inmiddels heb ik van diverse oliemaatschappijen al kernmateriaal mogen ontvangen. Men is daarbij erg behulpzaam; bedrijven zijn zich er terdege van bewust dat doneren beter is dan vernietigen. Zo worden de kernen die ik selecteer en die zich in Sittingbourne (in het zuiden van het Verenigd Koninkrijk) blijken te bevin-

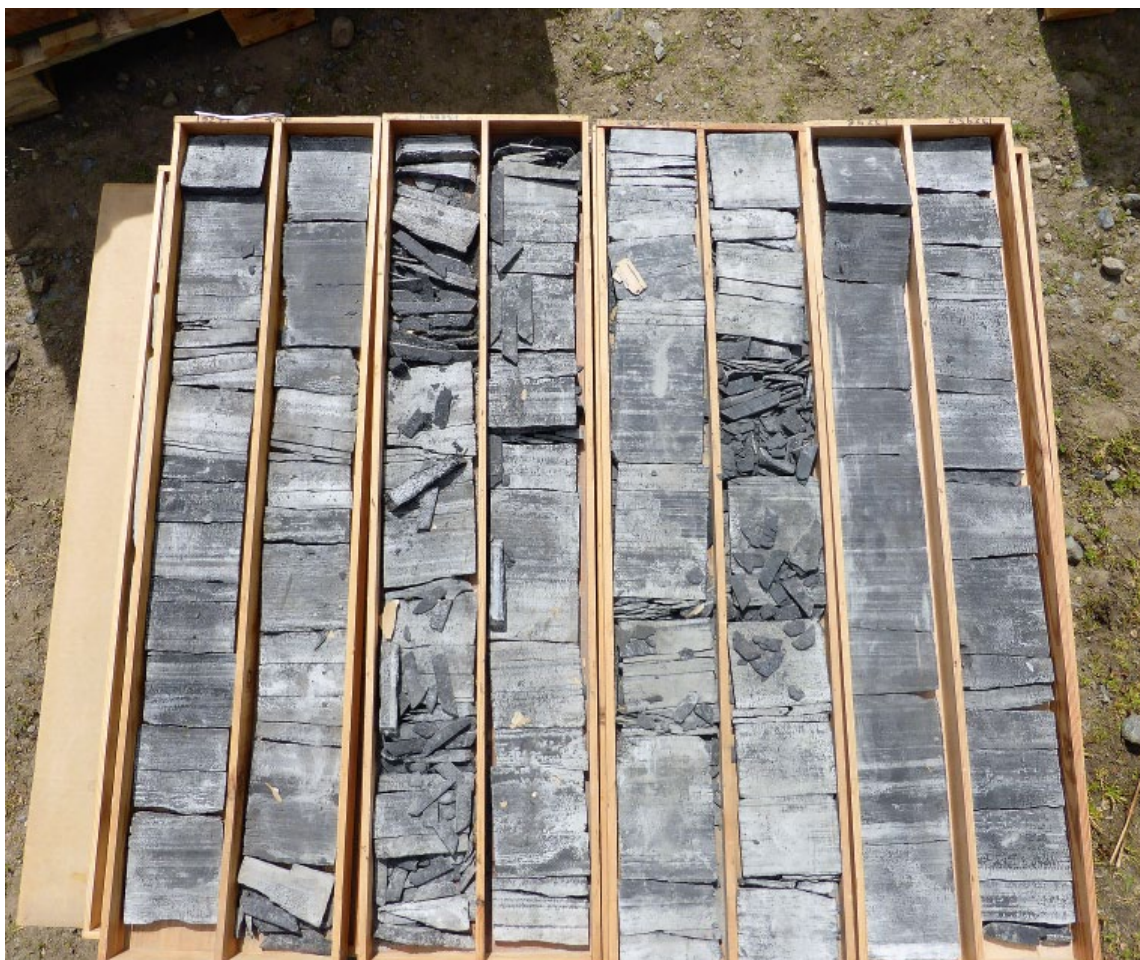
Links: Een ingelijst olie-water contact. Rechts: Verschillende kernen als geschenk.

Foto: Henk Kombrink

Een stuk kern of een mooie slab is een van de beste manieren om duidelijk te maken waar olie of gas uit wordt gewonnen

den voor mij zonder kosten naar Aberdeen getransporteerd om daar te kunnen worden opgepikt. Een reservoir engineer van Apache heeft zijn schuur ten noorden van Aberdeen aangeboden als tijdelijke opslag, dus ook dat is geregeld. Zodoende ben ik inmiddels de trotse eigenaar van een heel aantal Brent-kernen uit de Noordelijke Noordzee (gedoneerd door Fairfield Energy) en van klassieke Rotliegend-kernen uit de Zuidelijke Noordzee (gedoneerd door Conoco Phillips). Recentelijk heeft Spirit Energy (voorheen Centrica) een viertal pallets met kernmateriaal afgeleverd bij mijn opslag, dus nu kan ik ook een stuk Kimmeridge Clay, Fulmar en Trias reservoir en Eocene turbidieten tot mijn collectie rekenen. Maar wat zoal te doen met dit materiaal?

Doorgeven / Zoals eerder genoemd, het is dus niet de bedoeling om een groot boorkernarchief aan te leggen, maar om het doorgeven van de geologische kennis van de Noordzee met het kernmateriaal te stimuleren. In mijn positie als Aberdeen Director voor de Petroleum Exploration Society of Great Britain (PESGB) heb ik bijvoorbeeld stukjes kern geïntroduceerd als cadeautje voor de mensen die onze maandelijkse lezingen in Aberdeen en Londen verzorgen. Daarnaast hebben alle mensen die tijdens de jaarlijkse Devex-conferentie in Aberdeen een praatje gaven een exemplaar ontvangen. Op deze manier vinden de kernen hun weg in het aardwetenschappelijke netwerk. Ook laat ik sinds kort zo nu en dan een aantal slabs inlijsten in een houten frame. Dit vormen vervolgens prachtige 'lakprofielen' van gesteenten van drie kilometer diepte uit het

Kimmeridge Clay Formation in de core storage.

Foto: Henk Kombrink

midden van de Noordzee die tijdens een practicum sedimentologie niet zouden misstaan! Tenslotte deel ik op individuele basis stukken uit aan leraren aardrijkskunde op de middelbare school, mensen die lezingen geven, aan kinderen, enzovoorts. Op het werk hebben we een serie slabs laten inlijsten die een olie-water contact tonen in een klein veld nabij het grote Dunlin olieveld dat nooit in productie genomen is. Dit alles laat zien wat er met dit unieke materiaal gedaan kan worden om de kennis die tijdens de afgelopen decennia over

de Noordzee is opgebouwd aan de volgende generatie door te geven. Voor eenieder die vragen heeft over hetgeen ik doe, neem gerust contact met mij op via onderstaand mailadres.

Henk Kombrink
henk.kombrink@lr.org

Website: www.northseacore.co.uk